Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3—1242

No. 224. — Štev. 224. NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 24, 1937—PETEK, 24. SEPTEMBRA, 1937 Volume XLV.—Letnik XLV.

HULL OPOZARJA JAPONCE NA PLAČILO ŠKODE

ZA NANKING OM JE PRIŠEL KANTON NA VRSTO, KJER SO JAPONCI USMRTILI 2000 OSEB

Vse kaže, da protesti Združenih držav ne bodo kaj prida zalegli. — Ameriški poslanik, ki se je bil začasno preselil na bojno ladjo "Luzon", se je vrnil v Nanking. — Japonski letalci so obstreljevali vsega skupaj dvajset mest.

ŠANGHAJ, Kitajska, 23. septembra. — Japonski letalci so danes obstreljevali kakšnih dvajset mest v vzhodnem delu Kitajske ter povzročili povsod silno škodo in razdejanje.

Najbolj je bila prizadeta južna metropola, Kanton. Obstreljevanje je trajalo dva dni. Kot poročajo, je bilo usmrčenih v Kantonu najmanj dva tisoč oseb. Značilno je, da se ni danes pojavilo nobeno japonsko letalo nad glavnim mestom Nankingom.

Medtem se pripravljajo Japonci na severnem Kitajskem na veliko ofenzivo ter so že prodrli do Paotinfuja in Čanghova.

Zaenkrat se še ne ve, čemu so Japonci nehali obstreljevati Nanking. Po mnenju nekaterih jih ovira slabo vreme, drugi pa zopet zatrjujejo, da so se nekoliko ustrašili ameriških, angleških, francoskih in nemških protestov.

Ameriški in drugi opazovalci poročajo o strašnih prizorih, ki so se završili v Kantonu. Po nekaterih delih mesta so ceste dobesedno pokrite z mrliči.

Tuleče ženske in otroci iščejo med razvalinami svoje drage. Mnogo žensk je ob pogledu na razmesarjena trupla zblaznelo.

Žrtve so večinoma le civilisti, ponajvečbegunci, ki so si poiskali zavetja v zasilnih taboriščih.

Neki visoki japonski monariški častnik je izjavil v Šanghaju, da bodo Japonci še nadalje obstreljevali kitajska mesta, kajti Japoncem je predvsem zato da vojno čimprej končajo ter onemogočijo Kitajcem še nadalje uganjati protijaponsko politiko.

NANKING, Kitajska, 23. septembra. — Japonci so navzlic ameriškemu, angleškemu, francoskemu in nemškemu protestu, da naj ne bombardirajo velikega mesta, izvedli svojo pretnjo ter so nad mesto poslali nad 50 aeroplanov. Dvakrat so prileteli aeroplani nad mesto in metali bombe, ki so ubile ali pa ranili nad 200 Kitajcev.

Večinoma so bili ubiti taki, ki so bili slabi, da bi s tisoči drugh zbežali iz mesta, katero so Japonci obsodili na razdejanje.

Takoj po zračnem napadu se je ameriški poslanik Nelson T. Johnson s svojim uradništvom preselil z bojne ladje Luzon v poslaništvo. Poslanik je prenesel svoj urad na bojno ladjo v pondeljek, ko so Japonci zagrozili, da bodo razdejali Nanking.

Japonski aeroplani so letali nad Nankingom 4 ure. Gledalci so bili priča razburljivih zračnih bojev, ko se se kitajski letalci spopadli z japonskimi. Japonci so letali zelo visoko, da jih protizračni topovi niso mogli doseči.

WASHINGTON, D. C., 2. septembra. — Državni tajnik Cordell Hull je japonski vladi poslal ostro svarilo, ker so japonski letalci navzlic prejšnjemu protestu bombardirali Nanking. V svojem svarilu pravi Hull, da bo Japonska odgovorna za vsako škodo, katero bodo trpeli ameriški državljani.

Skoro ob istem času, ko so letalci metali bombe na Nanking, je ameriški poslanik Jos. C. Grew vnanjemu ministru Koki Hiroti izročil Hullov protest, ki med drugim vsebuje "resno upanje", da bo v bodoče bombardiranje mesta opuščeno.

Predsednik v državah Srednjega Zapada

STRAŽA ZA MUSSOLINIJA

Ob avstrijski železnici bo na vsakih 50 jardov vojaška straža. — Mussolinijev obisk bo fašistično-nazijskega značaja.

DUNAJ, Avstrija, 22. sep. — Italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini se bo v soboto zvečer na potu v Nemčijo peljal skozi Avstrijo. Ob 8 zvečer se bo z vlakom pripeljal na Brenner ter bo zapustil Avstrijo pri Kufsteinu. Avstrijska železnica bo močno zastražena in bo na vsakih 50 jardov stal na straži vojak. Posebno bodo zastraženi predori.

Nameravani slovesni sprejem v Inomostu je bil odpuščen, ker so tirolski odličnjaki odklonili svojo udeležbo in sicer zaradi italijanskega zatiranja Nemcev na južnem Tirolskem.

MONAKOVO, 22. septembra. — Četudi ni bil objavljen ves načrt za obisk italijanskega ministrskega predsednika Benita Mussolinija, je vendar toliko znano, da se bo il duce pripeljal z vlakom, mesto z aeroplanom, kakor je bilo prej naznanjeno. Obisk v Buergerbraeu Keller, kjer je pred 14 leti Hitler vprizoril svoj puč, je bil opuščen.

V svojem govoru na časnikarski konferenci je bavarski notranji minister Adolf Wagner rekel, da je Mussolinijev obisk fašistično - nazijskega značaja. Wagner je sporočil, da bo kancler Hitler sprejel Mussolinija na železniški postaji, pozneje pa bo svečan sprejem v Hitlerjevi hiši v Berchtesgardenu.

HERRIOT ZOPET DOMA

PARIZ, Francija, 22. septembra. — Bivši francoski ministrski predsednik Edouard Herriot, ki se je ravnokar vrnil s svojega obiska v Avstriji, popisuje v listu "Progres de Lyon" svoje utise, ki jih je dobil na svojem potovanju. Med drugim piše:

"Nikdar ne govorite o bedi, lakoti in slabosti nemškega naroda. V mestih in vaseh sem videl samo zdravo in močno mladino. Narod sredi dela. Videl sem tudi mnogo uniform in vojakov in sem dobil globok utis. Čemur pa sem se najbolj čudil, je bila pozornost, s katero Nemci opazujejo Francijo. Na dan prihaja vprašanje, ako bodo demokratske dežele toliko pogumne, da si bodo naložile disciplino, ki daje deželam, kot je Nemčija, tako očitno moč."

ŽELEZNIŠKA NESREČA NA ROMUNSKEM

KLUG, Romunska, 23. sep. — Ko sta se trčila osebni in tovorni vlak, je bilo ubitih 10 oseb, 22 pa ranjenih. Med žrtvami so sami domačini.

NOVA ŽIVILA ZA NEMČIJO

Ribiško brodovje bo v severnih morjih lovilo ribe. — Nemci bodo jedli svinjsko kri. — Vsa kostna maščoba bo porabljena.

BERLIN, Nemčija, 23. sep. — Medtem ko se nemško časopisje še vedno huduje na angleškega vnanjega ministra Edena, ker je v Ženevi zavrgel nemške zahteve, da so Nemčiji vrnjene kolonije, nekateri listi z velikim ponosom naznanjajo, da bo Nemčija navzlic temu dobivala dovolj živeža iz drugih virov.

Nemčija je zgradila celo ribiško brodovje, ki bo v kratkem odplulo v severno morja. To brodovje obstoji iz 6 matičnih ladij in 44 manjših ladij.

Največji matični ladji sta Unitas s 30,000 tonami in 8 lavskimi čolni ter Walter Rau z 22,000 tonami in petimi lovskimi čolni. Vsaka ladja ima posadko 400 mož in mora vsak dan vjeti 20 do 25 kitov, da se bo lov izplačeval.

Na krovu so vse priprave, da je v eni uri raztelesen 100 ton težki kit. Pri kitu bo porabljeno vse: olje, meso, kri in kosti.

Nemčija rabi kitovo olje za izdelovanje margarine in drugih maščob. Nemški kemiki so iznašli način predelovanja kitovega olja, da je izdelek brez vsakega duha po ribah in je poraben kot mast v kuhinji. Kitovo meso bo večinoma namenjeno za živež raznim živalim, toda že tudi izdelujejo poskuse, kako bi ga mogli vživati tudi ljudje.

Na poseben način znajo tudi izvleči hrano iz živalske krvi, kosti in drugih delov, kar je prej šlo v odpadke. Do sedaj je bila svinjska kri porabljena samo za krvave klobase, toda vsako leto je bilo završenih okoli 130,000,000 kvartov krvi. Iz krvi bodo pridelovali svetlo rumeno, prijetno dišečo tvarino, ki jo bo mogoče vživati. S tem si bodo Nemci prihranili 10 odstotkov mesa. Kosti vsebujejo 16 odstotkov zelo dobre masti, ki so jo do sedaj zametavali. Samo s to mastjo si bodo Nemci na leto prihranili 100,000,000 mark.

TRGOVINSKA POGAJANJA MED FRANCIJO IN JUGOSLAVIJO

13. septembra so se pričela med delegacijama Jugoslavije in Francije pogajanja za novo trgovinsko pogodbo med obema državama.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

HITLER IŠČE ANGLEŠKEGA PRIJATELJSTVA

Razgovor med Hitlerjem in Mussolinijem bo imel za predmet prijateljstvo z Anglijo. — Berlin se je naveličal Španske.

RIM, Italija, 23. septembra. — Odnošaji med rimsko-berlinsko osjo in Anglijo bodo zelo važen predmet, o katerem bosta razpravljala kancler Hitler in ministrski predsednik Benito Mussolini, ko se bosta te dni sestala v Monakovem.

Oba diktatorja bosta pričela svoj razgovor pod vtisom, da je prijateljstvo Anglije neobhodno potrebno in da bo to prijateljstvo dovedlo do sporazuma med štirimi poglavitnimi evropskimi državami — četrta bo Francija — in ta sporazum bo sličen sporazumu štirih držav iz leta 1933.

Splošni načrt za zbližanje teh štirih držav je bil že diplomatičnim potom izdelan, sedaj pa bosta Hitler in Mussolini izdelala še razne podrobnosti.

Nemčija je z nejevoljo gledala na Italijo, ko je kmalu po resnem sporu zaradi Abesinije skušala stopiti v prijateljske odnošaje z Anglijo, ker se je bala, da se bo razbila berlinsko-rimska os, vsled česar bi Nemčija ostala osamljena.

Prvi korak v Hitlerjevem in Mussolinijevem načrtu je izločitev španskega vprašanja, ki je bilo glavni vir nasprotstva med Rimom in Londonom. — Hitler predvsem želi, da je ta zadeva rešena v Berlinu.

Nemčija ima mnogo manj interesov na Španskem kot pa Italija, kar je razvidno iz tega, da je dala mnogo manj pomoči generalu Francu kot pa Italija. Hitler bo skušal pridobiti Mussolinija, da se odpove interesom na Španskem, ki so v nasprotju z angleškimi interesi. Italija mora v prvi vrsti dati Angliji zagotovilo, da ne bo ogrožala angleškega Gibraltarja. Italija tudi mora opustiti vsako misel, da bi zaradi pomoči, ki jo daje generalu Francu, hotela imeti na Španskem kake gospodarske koristi ter zlasti ne sme biti na potu angleškim interesom v španskih rudnikih.

Pred vsem imata Hitler in Mussolini pred očmi, da s tem, da dosežeta sporazum med štirimi poglavitnimi evropskimi državami, osamita Rusijo. Ob diktatorja hočeta tudi pustiti kitajsko-japonsko vojno popolnoma na strani, želita pa navzlic temu, da sta oba naklonjena Japonski, da bi se v to vojno tudi zapletla Rusija.

VODITELJI MU ZAGOTAVLJAJO DA JE VES NAROD ZA NJIM

NA PREDSEDNIKOVEM VLAKU, 23. sep. — Povsem nepričakovano je dal danes predsednik Roosevelt ustaviti svoj vlak v mestu Clinton v državi Iowa, kjer se je bila zbrala na postaji precejšnja ljudska množica in ga je navdušeno pozdravljala.

Predsednik je imel kratek govor, v katerem je rekel: — Koruza je letos bolje obrodila nego lani. Nahajam se na inšpekcijskem potovanju, da vidim, kako je z letino. Kolikor sem doslej videl, je vse v redu.

Za njim je stopila na platformo njegova žena ter tudi spregovorila par besed.

V Chicagu so stopili v predsednikov vlak governer Henry Horner iz Illinoisa, čikaški župan Ed. E. Kelly, zvezni senator W. H. Dietrich ter P. A. Nash, illinoiški zastopnik v demokratskem narodnem odboru.

Par besed je spregovoril s predsednikom tudi demokratski kongresnik A. J. Sabath, ki je rekel pozneje časniškim poročevalcem: — Predsedniku sem sporočil dobro novico, namreč, da je vse prebivalstvo na njegovi strani.

S predsednikom so razpravljali tudi o članu najvišjega sodišča Blacku, kateremu očitajo nekateri zvezo z Kluklukslanom.

Pozneje je župan Kelly smeje izjavil: — Če je kaj zadalo Kukluksklanu smrtni udarec, mu ga je zadala Blackova zadeva. Klan je mrtev.

Sabath je dostavil: — Prebivalstvo je prav dobro znano, da predsednik ni vedel, da je Black pripadal Klanu.

Governer Horner je razpravljal s predsednikom o nezaposlenosti in reliefu.

FRANCIJA SVARI MUSSOLINIJA

ŽENEVA, Švica, 23. sep.— Franc. vnanji minister Yvon Delbos je obvestil Italijo, da bo Francija odprla svojo mejo na Špansko, ako bo Mussolini še dalje pošiljal vojake generalu Francu.

Delbos je imel dolgo konferenco z italijanskim poslanikom v Švici Renatom Bova Scoppa. Delbos je italijanskemu poslaniku rekel, da je Francija zelo vznemirjena, ker prihajajo od več strani poročila, da namerava Mussolini poslati generalu Francu še več vojaštva.

MUSSOLINI BO POSREDOVAL

GRAD GANDOLFO, Italija, 23. septembra. — Papež Pij XI. je izdal spomenico o položaju katoliške cerkve v Nemčiji. To spomenico je izročil ministrskemu predsed. Mussoliniju, da jo ob priliki svojega obiska v Nemčiji vroči nemškemu kanclerju Hitlerju.

Mussolini bo s tem postal posredovalec med papežem in Hitlerjem in bo skušal dovesti do boljšega položaja za katoliško cerkev v Nemčiji.

NEPRIČAKOVANA KRIZA V TURČIJI

ISTANBUL, Turčija, 23. septembra. — Predsednik Kemal Ataturk je gospodarskega ministra M. C. Bayarja imenoval za ministrskega predsednika in je dosedanjemu ministrskemu predsedniku generalu Izmet Inonu dal daljši dopust.

Govorice o veliki vladni krizi so se razširile, ko je bil nenadoma iz Ženeve poklican vnanji minister Tevfik Ruždi Aras. Razširjene so tudi govorice, da bo predsednik Ataturk razpustil parlament, ko se sestane 1. novembra in bo razpisal nove volitve.

FRANCO NE BO PRIZNAL NYONSKIH SKLEPOV

SEVILLE, Španska, 23. sep. — General Quipo de Llano je po radiu izjavil, da zaključkov nyonske konference ni mogoče sprejeti, ker na njej nista sodelovali niti Italija niti Nemčija.

SCHACHT SE JE VRNIL IZ ITALIJE

BERLIN, Nemčija, 22. sep. — Dr. Hjalmar Schacht, ki se je nahajal v Italiji na počitnicah in o katerem je inozemsko časopisje pisalo, da bo takoj po svojem povratku v Berlin odložil svoje mesto kot gospodarski minister, se je vrnil v Berlin. Prihodnje dni bo odpotoval na velike nemške manevre v severni Nemčiji.

Tekom Mussolinijevega obiska bo dr. Schacht tudi v Berlinu.

Krogi, ki so blizu državne narodne banke, v nasprotju z inozemskimi poročili zanikujejo, da bi imel dr. Schacht namen odstopiti kot predsednik državne banke. Tudi glede njegovega odstopa kot gospodarski minister ni v uradnih krogih ničesar slišati.

"Glas Naroda"

(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President — J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Advertisement on Agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Subscription Yearly $6.00

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—1242

ANGLIJA IN VOJNA NA DALJ. VZHODU

V Londonu so se začeli bolj in bolj vznemirjati zaradi dogodkov na Daljnem vzhodu. zlasti zaradi brezobzirnega uničevanja dobrin v Šanghaju, kjer si hočejo Japonci na razvalinah svojih tekmecev zgraditi trdno postojanko za vojaško in gospodarsko prodiranje v notranjost Kitajske.

Tudi ob zasedbi Mandžurije in peterih severnih kitajskih pokrajin so bili močno prizadeti angleški gospodarski interesi, vendar so v Londonu to škodo mirno prenašali, vedoč, da je japonski udarec v glavnem naperjen le proti ruskemu prodiranju.

V Šanghaju pa je ravno britanska svetovna trgovina Daljnega vzhoda zadeta v svoj življenjski živec. Zato se že čujejo nejevoljni glasovi o usodnih pogreškah angleške politike zadnjih let, ko je Anglija mirno gledala prodiranje japonskega imperializma.

Vendar pa vrsta pogreškov sega vsaj dobrih 30 let nazaj. V varni tišini japonsko-angleškega zavezništva je rastla sila otoškega carstva, ki so mu Britanci odkazali posel, da požene Ruse daleč nazaj na sever iz Koreje in Pečilskega zaliva Japonec je izvršil to svojo nalogo ob dobrohotni pomoči Angležev.

S svojim napadom na Šanghaj Japonci razbijajo sijajni trgovski sistem, ki so ga v dolgih desetletjih zgradili angleški denarni in trgovski mogotci.

Danes je gotovo, da je velika trdnjava angleškega gospodarstva na kitajskih tleh že padla, in ta gotovost je bridko spoznanje. Zato že tudi vladi naklonjeni del angleške javnosti začenja mrmrati in zahtevati, naj Velika Britanija vendar že ukrene kaj učinkovitega v obrambo angleške trgovine na Kitajskem.

Ko je iz Šanghaja prispela vest, da je britanska vlada odredila izpraznitev mesta in odvoz Angležev na varno, se je londonska City naravnost strahovito razjarila.

Obtožila je vlado, da prostovoljno zapušča angleške položaje ter prepušča usodi in uničenju ogromno bogastvo, ki se ne da niti približno oceniti. Z eno potezo peresa se predaja vse, kar so zgradili deset in desettisoči Angležev v 30 letih trdega dela ter ogromnih naložb.

V Londonu vlada prepričanje, da se bo morala Anglija tudi to pot umakniti in da ne more izvajati posledic proti japonskemu nasilju, saj je zamudila pravi trenutek že leta 1931, ko so japonski imperialisti začeli prodirati v Mandžurijo.

Tradicionalna angleška "politika sprave" zaradi tega bolj in bolj vznemirja angleško javnost, ki pravi, da utegnejo udarci, ki jih doživlja Velika Britanija, porušiti nje ugled in oblast ne samo v Aziji, marveč tudi v drugih delih sveta, celo v Evropi.

Trenutno je Angliji najbolj nevaren nekdanji varovanec in učenec, ki kaže voljo, da nastopi z vso odločnostjo proti svojemu mojstru in nekdanjemu zaščitniku.

NAZNANILO

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik

FRANK AHLIN

Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

ŽELIM IZVEDETI

za sledeče rojake: — Anton Stanic, doma iz Podnovi grad, Primorsko; Joe Ujčič, Veliko Brdo, Primorsko; Louis Kastelic z Dolenjskega. Nahajajo se v gozdovih v Pennsylvaniji ali New Yorku.; Anton Pisek z Cirknice; Anton Jenko iz Šembilj na Krasu, nahajata se v West Virginiji. — Resno želim, da bi se oglasili. — MARY URBANCIC, Box 54, CASS, W. VA. (2x)

GEORGE C. APOSTLE, Inc.
UNDERTAKER

EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU in OKOLICI — POPOLNI POGREB Od $125 IN VIŠJE

PREDNO GRESTE KAM DRUGAM, OBRNITE SE NA NAŠ POGREBNI ZAVOD, KI VAM BO NAJBOLJŠE POSTREGEL PO NAJNIŽJIH CENAH

Osebno vas bo obiskal naš zastopnik, ki vam bo povedal cene in dal vsa druga pojasnila.

NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St. [illegible] — BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave. Main 4—[illegible]

Iz Jugoslavije

160 kg težkega tuna so ujeli.

Znana sportna ribiča na Sušaku carinski posrednik Peter Barborič in bančnik Ivo Dujmovič sta ujela pri otoku Prvič 160 kg težkega tuna. Pomagati jima je moral ribič, da so ga potegnili iz morja. Podarila sta ga ribiču. Orjaškega tuna je ubil Barborič z veslom. V jugoslov. morju so dobe tuni do 250 kg težki, ki so pa seveda zelo redki.

Pokolj zaradi dekleta.

V vasi Kučari blizu Križevcev je prišlo na Mali Šmaren do krvoprelitja zaradi dekleta. Trgovec Lovro Nikolič je otvarjal novo trgovino in priredil je veselico, na katero je prišlo sedem bratov Bartolovčev in Gjure Sabolič iz sosedne vasi Topolovca. Fantje so popivali in končno so se pa sprli in stepli zaradi dekleta. Dva brata Bartolovca sta odšla smrtno ranjena, Gjuro Sabolič pa zaboden v srce.

Berač ubil berača.

Ponoči je berač Luka Poljakovič v predmestju Subotice s sekiro ubil svojega tovariša Mijo Roganova, starega 78 let. Roganov je bil starejši od Poljakoviča in slednji ga je vedno vodil po ulicah. V predmestju je imel Roganov hišico in večkrat je povabil Poljakoviča k sebi prenočevat. Končno se je Poljakovič kar preselil k njemu in imel je brezplačno stanovanje. Kadar je bil Poljakovič pijan sta se prepirala. Zakaj je Poljakovič svojega tovariša in dobrotnika ubil ni znano. Mož se je že večkrat zagovarjal pred sodiščem zaradi zločinov.

Grozen roparski umor.

Te dni ponoči je bil v vasi Čutiču pri Petrinji umorjen kmet Nikola Voltužič. Ljudje so govorili, da je zelo bogat in da je oni dan dvignil 100,000 din v hranilnici, da bi izplačal svojega sina. Opolnoči so vdrli oboroženi tolovaji v njegovo hišo in jeli streljati s samokresi. Voltužič se jih je hotel ubraniti z vilami pa mu je eden pognal kroglo v glavo, da je obležal mrtev. Potem so zvezali njegovo 15-letno hčerko Marijo in jo mučili, dokler ni povedala, kje ima oče spravljen denar. Toda roparji so našli tam samo 20 din. Pretaknili so vso hišo, toda denarja niso našli.

Tragedija matere in hčere.

V Zemunu si je končala življenje gospa Matilda Holečkova, soproga železniškega kontrolorja. Pokojnica je bila mati nesrečne Matilde, uradnice Singerjeve podružnice v Požarevcu, ki je pred tremi meseci šla prostovoljno v smrt, ker je bila osumljena neke manjše poneverbe. Obžaloščena mati ni mogla prenesti žalosti za ljubljeno hčerko in je tri mesece čakala na ugoden trenutek, da pojde za hčerko v grob. To ji je zdaj uspelo. Usmrtila se je z navadnim žepnim robcem.

Mož naj plača zdravniške stroške ljubimcu svoje žene.

Nenavadno zadevo mora obravnavati sodišče v Somboru. Gospa Ilonka je na glasu lepotice. Žal pa njena lepota ni v skladu z značajem. Gospa Ilonka je namreč že nekaj časa varala moža z nekim lepim mladeničem. Poleg ljubezni je mladi ljubavnik pri gospej Ilonki dobil tudi bolezen. Ves okraj je že govoril o tem, edino mož je moral izvedeti tragikomično zadevo poslednji in še to — od odvetnika. Nedavno je namreč dobil od njega opomin, naj plača 230 din, za zdravniške stroške. Plačljivo v treh dneh. Nič hudega sluteč je gospov soprog stopil k odvetniku, kjer je na svoje zaprepaščenje našel onega mladeniča, ki mu je skupno z odvetnikom pojasnil, da je od gospe Ilonke dobil bolezen in da je torej mož odgovoren za ono, kar je povzročila njegova žena. Mož se je kregal in razburjal. Ko je zaloputnil vrata in hitel domov, da nabunka ženico, je odvetnik že sestavljal tožbo. In zdaj bo somborsko sodišče imelo priliko obravnavati to zadevo, ki je v sodni kroniki pač edinstvena. Res je marsikatera zakonska nevšečnost že prišla pred sodišče, ali da bi bil mož tožen že za zdravniške stroške hišnega prijatelja, tega sodna praksa Jugoslavije doslej ni poznala. Razume se, da se potek procesa pričakuje s precejšnjim zanimanjem.

V par dneh je ubil štiri ljudi.

Zakovanega in ob močnem spremstvu so pripeljali v zapore v Mitrovici pobeglega zločinca Dušana Ostojiča. Zločinec je pred dvema mesecema s štirimi tovariši kaznenci pobegnil iz kaznilnice v Mitrovici. Štiri begunce so kmalu prijeli. Ostojič pa se je spretno skrival. V tem času je obremenil svojo vest s štirimi strahovitimi razbojništvi. V Kupinovem je ubil poštarico Bosiljko Budančičevo, nato pa še čolnarja Matijo Vrška, ker ga ni hotel prepeljati na drugo stran Save. Nato je v Mihaljevcih ubil gostilničarja Živojina Božinoviča in njegovega sina. V Rumi je skušal ubiti še neko služkinjo. Naposled je pobegnil proti Beogradu. Pri Zemunu so orožniki streljali nanj. Precej ranjen se je doslej zdravil v bolnici v Beogradu, zdaj pa je bil prepeljan nazaj v Mitrovico. Vešala mu ne uidejo.

101 leto stara starka.

V Dravskem Središču oddaljenem kakih 15 km od Čakovca so proslavili redek jubilej. Terezija Surin, rojena Kolarič je praznovala svoj 101. rojstni dan. Starka se spominja mnogo važnih dogodkov tako tudi leta 1848, ko so Madžari korakali proti Dunaju.. Njen oče je umrl, ko mu je bilo 47 let, mati pa še v 32. letu. Starka je še vedno trdnega zdravja.

SMRTNA KOSA

Danes dopoldne je umrl v New Yorku splošno znani Ivan Adamič, ki je bil dolgo vrsto let pevovodja pri "Slovanu" in blagajnik v pivovarni Piel Bros. Umrl je za boleznijo na jetrih.

Blag mu spomin, njegovi rodbini pa naše sožalje.

KITAJSKO IN JAPONSKO LETALSTVO

Strokovnjak za letalstvo pri listu "Daily Telegraph", major Turner, pravi, da imajo Japonci 2000 vojaških letal, Kitajci pa 1000.

Kitajci imajo veliko izurjenih pilotov, a dokler ne bodo Kitajske opremile tuje veleisle z letali in tudi s osebjem, dotlej se Kitajska ne more uspešno bojevati v zraku. Kitajska nima še nobene pomembne letalske industrije. Sicer so v Hankovu in Naučangu letalske delavnice, vendar je njih proizvodnja brezpomembna. Kitajsko glavno letalsko šolo v Hankovu je ustanovil in ji nekaj leta načeloval kolonel John Jouet, bivši častnik ameriške zvezne armade. Pomagalo mu je 20 ameriških inženjerjev.

Tudi v Kantonu in Lojangu je letalska šola. Ameriški instruktorji so zdaj večinoma odšli s Kitajskega, le nekaj jih je še ostalo in se udejstvujejo kot svetovalci v kitajskem letalstvu ali pa so inženjerji letalske industrije. Važnega pomena za mlado kitajsko zračno brodovje je Italija, ki je prav tako kot Amerika vežbala kitajske pilote. Italija je tudi poslala Kitajski letala tipa Caproni in Savoia. Mimo teh ima Kitajska tudi francoska letala znamke Breguet in ameriška Northrops in Vought Corais.

Japonsko vojaško letalstvo je seveda brez primere boljše ko kitajsko in se more opirati na svojo lastno letalsko industrijo. Letala, ki so zgrajena na Japonskem, seveda temeljijo na inozemskih, zlasti nemških vzorcih. Jako imenitni so dvomotorni bombniki znamke Kavasaki in štirimotorni vzora Junker. Mimo tega uvažajo Japonci številna letala iz inozemstva. Japonsko zračno brodovje vsebuje razen 4 bombnih, 11 napadalnih in 11 izvidniških eetalskih polkov še 440 letal za mornariško letalstvo in dve ladji, nosilki letal. Že samo po številu letal je japonsko zračno brodovje močnejše ko kitajsko, le to je za japonsko letaltsvo slabo, ko je tako oddeljeno od domovine za zračne boje nad kitajskim ozemljem.

NAPRODAJ

KOVAČNICA z vso opremo in orodjem. Prodati moram, da uredim zapuščinsko zadevo. Za pojasnila in podrobnosti pišite na: Mrs. JOHN ZAKELJ, Albert via Wilkesbarre, Pa. (2x)

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za $ 2.55	Din. 100	Za $ 6.50	Lir 100
$ 5.00	Din. 200	$ 12.25	Lir 200
$ 7.20	Din. 300	$ 30.00	Lir 500
$11.65	Din. 500	$ 57.00	Lir 1000
$23.00	Din. 1000	$112.50	Lir 2000
$45.00	Din. 2000	$168.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo $ 5.— morate poslati	$ 5.75
$10.— " "	$10.85
$15.— " "	$16.—
$20.— " "	$21.—
$40.— " "	$41.25
$50.— " "	$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET — NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

naj ne pošiljajo pri pošiljatvah okrogle vsote (naprimer sto, dvesto, tisoč) dinarjev oziroma lir, kajti taka izplačila se najhitreje izvrše, poleg tega je pa pošiljanje neokroglih vsot tudi [illegible] SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Vsled tega se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratno dovoljenje, potne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, traja najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Nedavno se je mudila v New Yorku Mrs. Mary Ulle iz Conemaugha na obisku pri svoji hčeri. Povedala mi je, da je zares huda, ker je poleti nisem obiskal. Pa prihodnje leto, Mrs. Ulle, če nam Bog zdravje da. In pozdravite vse tamkajšnje rojake.

Kar se mi ni še nikdar pripetilo, se mi je prejšnji teden.

Na busu, ki vozi iz Hobokena proti Passaicu, sem zaslišal za seboj slovensko govorico.

Rad bi se ozrl, da bi se prepričal, kdo sedi za menoj, pa je bilo že prepozno.

Dve domžalski rojakinji sta se pogovarjali o precej intimnih stvareh. Zato sem se potuhnil in poslušal.

Moške sta obirali in sicer tako temeljito kot jih znajo samo ženske.

— Ah, saj tudi moj ni nič prida. S temi besedami je bil zaključen pogovor o moških.

Malo pozneje zališim: — Tukaj je pa slovenski salon, kaj ne? — Ja, pa meni ni nič za pir. Posebno v tem času ne. Malo žganja se bolj prileže. Posebno zjutraj. Pira imam pa po večerji dosti en kozarec ali pa dva.

Slednjič sta prešli na pse. — Kar šintarju ga bom dava, — se je pritožila prva. — Najlevšo dekno mi je posvinjal. In vaja, kadar treba ni.

Predno je bus zavozil preko železniške proge, je spustil motorman na streho električni vod, da je močno zaropotalo.

— Ješč, krišč, kaj je pa to? — sem zaslišal za seboj preplašen glas, ki ga je pa drugi glas pomiril z besedami: — Ah, nikar se ne boj, tist onga je dol spustu. . .

Še dosti, dosti sta sta si imeli povedati, česar bi si nikdar ne, če bi vedeli, da sedim pred njima.

Na Central Avenue v Jersey City sta izstopili. Nista me poznali, pa tudi jaz jima imena ne vem.

New York ima s svojo newjerseysko okolico skoro dvanajst milijonov prebivalcev. Nas Slovencev je v tej silni ljudski množici dober tisoč.

To je kot da bi vrgel v testo za kakor goro veliko potico pest rozin. Skoro neverjetno je, da bi se v New Yorku dva Slovenca srečala. Včasi se pa le.

Najraje se seveda takrat, ko se nočeta srečati.

V Ameriko je dospel Mussolinijev sin Vittorio. Tisti, ki je s takim navdušenjem metal bombe na Abesince.

Odpeljal se je v Hollywood. kjer se namerava posvetiti kinematografski umetnosti.

Če hoče postati režiser ali komedijant, mi ni znano.

Če želi postati komedijant, bi raje doma ostal in opazoval svojega očeta.

Boljega učitelja bi se ne mogel izbrati.

V New Yorku je več hotelov za ženske, posebno je pa znan Martha Washington Hotel for Women, kamor nima noben moški vstopa.

Navzlic temu se je pa o priliki konvencije Ameriške legije blestel nad vrati hotela napis:

"Welcome Legionnaires."

Nič se tako zelo naglas ne izgovarja kakor kletvina, nič tako polglasno kakor opravljanje in nič tako tiho kakor hvala.

Kratka Dnevna Zgodba

I. ILF in J. PETROV:

NOVINAR OŠEJNIKOV

Pozno ponoči je sedel novinar Ošejnikov za mizo in pisal umetniško črtico.

Bilo bi umestno razveseliti čitatelje z vestjo o tem, da je metala luč svetilke fantastične odseve na obraz pišečega, da je vladala v domu tišina, da je škripal samo pod in da je nekje daleč daleč lajal pes.

Toda čemu vse te krasne literarne podrobnosti! Sodobnik jih itak ne bo znal oceniti, potomci bi nas pa preklinjali za nje.

Ošejnikova snov je bila suhoparna; napisal naj bi članek k nekakšnemu jubilejnemu zborovanju. Razpisati se na podlagi gradiva samega je bilo težko. Toda Ošejnikov ni prišel v zadrego.

— Nič ne de — je razmišljal — zadevo zgrabim od tehnične strani. Pero mi hvala bogu že dobro teče.

Prve vrstice je napisal Ošejnikov brez razmišljanja. Pomagala mu je tehnika in poznavanje urednikovega okusa.

"Ogromna dvorana mestnega gledališča, dvorana, kjer je prostora za dvesto petdeset ljudi, je kar valovila v morju glav. Zastopniki javnosti so prihajali v množicah v pritličje in napolnjevali z valovi radostnega šuma naše ogromno gledališče."

Ošejnikov je prosil ženo, naj mu prinese čaja, potem pa je nadaljeval:

"Morje glav utihne. Na odru se pojavi vsem prisotnim znana postava tajnika s polkoma našega Antona Nikolajeviča Gusilina. Dvorana zadoni v morju burnega ploskanja."

Še deset podobnih vrstic je spravilo na papir Ošejnikovo pero. Pisati dalje je bilo že težje, ker je bilo treba opisati novo postavo, postavo predsednika izvršnega odbora tovariša Čihajeva.

Postava je bila nova, toda izrazi na njen opis so bili stari. Pa tudi tu se je Ošejnikov izmazal, kakor pravimo.

"Za predsedniško mizo jubilejnega zborovanja prihaja energičnih korakov tovariš Čihajev. Po dvorani viharno ploskanje. Toda bučeče morje zborovalcev, valoveče in peneče se od nepopisne radosti se pomiri ob bregovih osredotočene pozornosti."

Ošejnikov se je zamislil.

— Pomiri se, pomiri se, toda kaj dalje?

Vstal je in jel hoditi po sobi. Včasih to pomaga, to nekako nadomesti navdajanje.

— Tega Čihajeva sem dokaj dobro opisal, — je razmišljal Ošejnikov. Tudi Gusilinova postava je dokaj jasna, manjkalo samo čisto umetniške podrobonsti.

Ošejnikov se je globoko zamislil.

— Vrag vedi, kaj je to — je razmišljal — že drugo leto mi obetajo stanovanje v novi hiši, pa ga še vedno nimam. Iljuška Kačurin ga je dobil, ta cigan Fijalkin ga je dobil, jaz pa . . .

Kar je zaigral Ošejnikovu na obrazu nežen, otroški smehljaj. Stopil je k mizi in brž napisal:

"Na predsednikovi desnici se je pojavila smela, krepka, lepa, obrita postava našega skrbnega ravnatelja stanovanjskega odseka, tovariša F. Z. Grnudastega. In znova je zadonelo viharno ploskanje."

— Ah, ko bi mi dal dve sobi! — je zašepetal pisec umetniške črtice ves v ognju. — Da ju ne bo dal? Dal ju bo! Zdaj ju mora dati!

Za notranji mir je pa vendar napisal namestu "viharno ploskanje" "burne ovacije," in radodarno je še pripomnil:

"Tovariš Grudasti ošinja z mirnim pogledom odličnega gospodarja pomirjene obraze prvih vrst, ki nekako izražajo splošno sodbo: Tovariš Grudasti bo gotovo dovršil gradnjo stanovanjskih hiš v Vasiljevski ulici in pravično razdelil stanovanja med tiste, ki to zaslužijo."

Ošejnikov je prečital vse, kar je bil napisal. Črtica ni bila baš slaba, samo umetniških podrobnosti je bilo v nji nekam malo.

Zatopil se je torej v tvorno razglabljanje. Kmalu pride poletje, solnce posije, ptički razpojo, travnik ozeleni. Ah, narava, večno nova narava! Človek leži v svoji lastni viseči mreži na vrtu lastnega doma oddiha.

Ošejnikov se je zdramil iz sanj.

— Ah, ko bi imel dom oddiha! — je pomislil in zamižal.

In tedaj je novinarjevo pero razlilo na papir nove navdušene vrstice.

"Iz skupine članov predsedstva stopi naprej preudaren kakor z žarki pomladnega solnca obsijan, za delo usposobljen profil upravitelja oddelka za domove oddiha tovariša Kulikova, tega neumornega delavca, ki nam pripravlja čez poletje zdrav, kulturen, bodreč in radosten počitek. Nehote človek pomisli, da je zafleva domov oddiha v zanesljivih rokah."

Muka umetniškega ustvarjanja je zarorala Ošejnikovo čelo z globokimi gubami.

V sobo je vstopila žena.

— Veš kaj, — je dejala, — naš Mila me skrbi.

— Kaj pa je z njim?

— Vedno nosi iz šole slabe rede. Bojim se, da bi ne padel.

— Stoj, stoj — je vzkliknil novinar nepričakovano. — To je dragocena umetniška podrobnost. Takoj, takoj!

In v črtici se je pojavil nov odstavek:

"Tu pa tam se pokaže izrazita postava, vzburjajoča nehote spoštovanje, postava ravnatelja za ljudsko šolstvo tovariša Kalačevskega. V mislih združujemo njegovo postavo z morjem otroških obrazov, tako željno hrepenečih po kulturi, po znanju, po luči, po nečem novem."

— Ti presediš tu po cele noči — trudiš se, ta lenuh Fijalkin je pa dobil brezplačno kabino na parniku.

— Ni mogoče!

— Zakaj bi ne bilo mogoče? Sama Fijalkinova mi je to povedala. Čez nekaj dni odpotujejo. Zanimiv izlet. Teden tja, teden nazaj. Morda dobi tudi hrano na državne stroške.

— Vidiš ga, vraga! — je dejal prebledujoči Ošejnikov. Le kako je to dosegel? No, dobro, ne zadržuj me s svojimi neumnostmi.

Toda njegova roka je kar sama napisala tople, solnčne vrstice:

"Za vsemi delovnimi, ljubljenimi hrbti predstavnikov oblasti se prikazuje možato in globoko simpatično obličje predsednika državne rečne peroplovne družbe, tovariša Kajutkina, ki je pokazal neizčrpne zglede udarniškega dela."

— Zadnje čase me nekam trga po hrbtu — je nadaljevala žena. — Dobro bi bilo, če bi dobila zdravilne praške, samo da jih zdaj nikjer ni.

— Trganje? — se je zdramil novinar. — Takoj ti predpišemo tvoje praške.

Ošejnikov si je obrisal potno čelo in čuteč dotok tvornih sil je nadaljeval.

"Med gledalci vidim po vsem mestu znano postavo našega ljubljenega upravnika zdravstvenega oddelka."

Drugo jutro je bila črtica končana. V nji so bili omenjeni vsi, i gledališki ravnatelj, i upravnik kina "Goliat" i poveljnik milice in celo upravnik požarnega oddelka — "čigar poguma polni pogled" — o slednjem je novinar napisal nekaj vrstic za primer požara.

— Bo z večjo vnemo gasil, nego drugim — je pomislil ves srečen.

V svojem umetniškem izlivu samo jubilanta ni omenil.

— Le kako moreš prezreti jubilanta? — se je čutila žena. — Saj ima za seboj štirideset let vzornega dela v botaničnem vrtu.

— Vrag vzemi jubilanta! — je odgovoril Ošejnikov srdito. — Vrag vzemi botanični vrt! Če bi bil to sadni vrt, bi bilo nekaj drugega.

In novinar je ošinil svojo ženo z mirnim jasnim pogledom.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

TEKMA MED JADRNICAMI

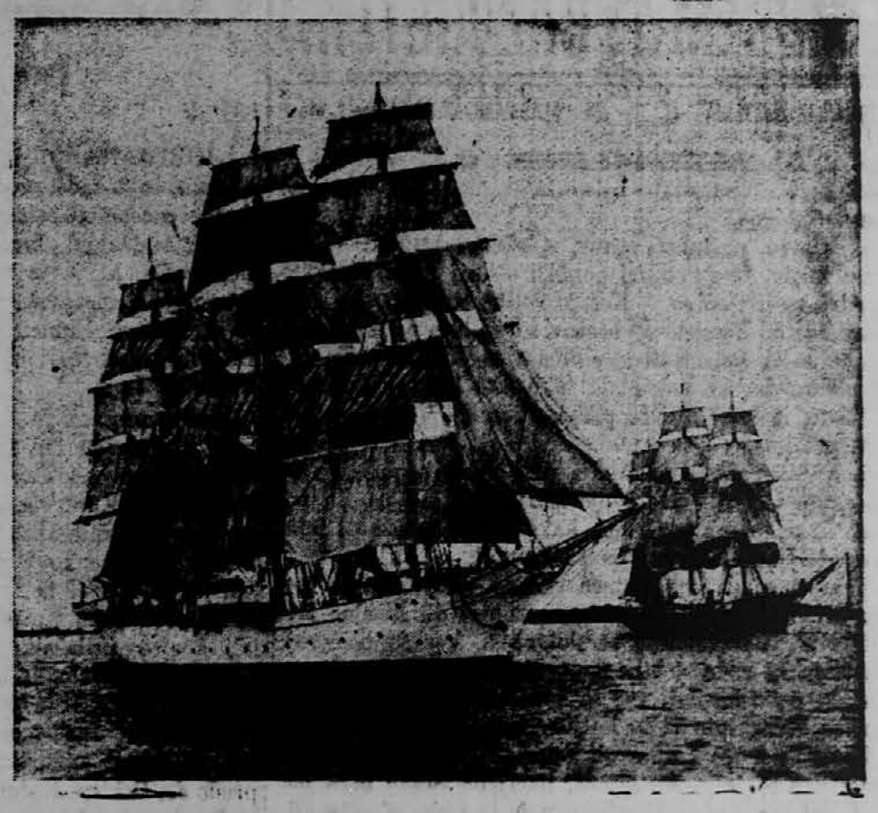

Vsako leto se vrši med jadrnicami tekma, katera bo prva prijadrala iz Newporta, Rhode Island do Bermude. Na sliki sta jadrnici "The Seven Seas" in "Joseph Conrad".

Primorske Vesti

V Koritih pri Lužnici,

ki spada v občino Pušjo vas na skrajnem zapadnem koncu Slovenske Benečije, se je pred dnevi trem mladim pastirjem pripetila huda nesreča. Elizij Goj, star 15 let, je našel v družbi Ferdinanda Erliha in njegovega mlajšega brata staro granato, ki so jo takoj poskušali razstaviti. Pod udarci s kamnom je granata eksplodirala. Gojev Elo in Erlihov Ferdo sta bila ubita, njun mlajši brat pa hudo ranjen.

Trst je v zvezi s svojim zaledjem

v glavnem po treh železniških progah, ki se strmo vzpenjajo na kraško planoto. Že lani so se pričela na posameznih predelih teh prog elektrifigacijska dela, sedaj elektrificirajo tudi že progo od Trsta preko Rocola in Sv. Ivana na Opčine. Ko bo ta del proge elektrificiran, bodo vsi tovorni vlaki usmerjeni z Opčin po tej progi v mesto, tako tudi oni iz postojnske smeri, ki so vozili doslej preko Nabrežine in nato ob obali na bivšo južno postajo.

V Miramaru,

kjer živi rodbina vojvode Costa, je prišla na obisk princesa Marija Plemontska, soproga italijanskega prestolonaslednika. V naslednjih dneh je napravila več izletov po širši tržaški okolici in je bila tudi na Goriškem.

V Višnjah pri Podkraju

se je smrtno ponesrečila 72-letna Frančiška Bajčeva. Po nesrečnem naključju je padla v vodnjak na domačem dvorišču in v njem utonila. Domači so jo pogrešali dva dni. Te dni je gospodinja našla njeno trupllo, ko je črpala vodo iz vodnjaka.

V Doblarjih blizu sv. Lucije,

kjer grade novo električno centralo, se je pripetila velika nesreča. Skupina delavcev je baš postavljala leseno ogrodje v bližini predora, ki so ga pričeli tam graditi. Treba je bilo odstraniti neko skalovje, ki so ga morali za to podminirati. Ko je mina eksplodirala, so skale udarile v ogrodje in ga podrle. Več delavcev, ki so bili na njem, je bilo ubitih, ali težko poškodovanih. Tri žrtve nesreče so naslednjega dne pokopali, ostale so prepeljali v goriško bolnico. Delavci so bili po večini doma iz Furlanije.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

Preko tišoč izvodov do zdaj prodanih!

Triglavsko jezero

"Prosim, pošljite mi knjigo "NAŠI NAJLEPŠI KRAJI". Rad bi jo pokazal mojim prijateljem, da bodo videli od kod sem doma. Slišali so že o Poljski, Češki, Slovaški in tudi drugih slovanskih deežlah, ko pa pravim, da sem Slovenec, sploh nimajo pojma o tem. Bodo videli, kajti četudi smo popolnoma amerikanizirani se ne sramujemo našega maternega jezika; podpiramo slovensko časopisje in se navdušujemo za slovensko petje. Rodna zemlja ni mogla vsem nuditi dosti, kar je materijalnega, obdarila nas je bogato s tem, kar je duševnega. . . "

'Najlepši Naši Kraji"

87 izbranih fotografij v finem bakrotisku. $1

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York

Dobili smó iz starega kraja novo zalogo!

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI ! !

IZ BAGDADA V STAMBUL
4 knjige, s slikami, 627 strani
Vsebina:
Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Gorope; Družba En Nar
Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM
4 knjige, 5?? strani, s slikami
Vsebina:
Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezidi
Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
4 knjige, 594 strani, s slikami
Vsebina:
Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena 1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV
4 knjige, s slikami, 577 strani
Vsebina:
Brata Aladžija; Koča v soteski; Mirdit; Ob Vardarju Cena 1.50

SATAN IN ŠEKARJOT
12 knjig, s slikami, 1704 strani
Vsebina:
Izseljenci; Kuma Satan; Na stadu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta; Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dediči
Cena 2.50

V GORAH BALKANA
4 knjige, s slikami, 576 strani
Vsebina:
Kovač Šimen; Zaroka z zaprekami; V goslonjaku; Mohamedanski svetnik
Cena 1.50

WINNETOV
12 knjig, s slikami, 1753 strani
Vsebina:
Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-či, lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanči in Apači; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka
Cena 2.50

ŽUTI
4 knjige, s slikami, 587 strani
Vsebina:
Boj z medvedom; Jama draguljev; Konečno —; Rih, in njegova poslednja pot
Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"
216 West 18th Street New York, N. Y.

NE MOREM TI RAZODETI...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

44

Rena se iztegne.

"Domišljavec, postopač, surov, splošno nezmožen — proti ženskam žaljiv, že s svojimi pogledi — saj proti ženskam, ki jih smatra za divjačino. Kot je velika razdalja do neba, tako je različen od Sassenovih bratov, ki ga zelo nadkriljujeta v velikopoteznosti, zmožnosti in odličnem mišljenju. Ta dva ne bosta nikdar ženske pogledala tako, kot barонček Ranek, ne glede na to, iz kake družbe prihaja ženska."

Garda prikima.

"Najina mišljenja in naziranja popolnoma soglašajo; saj vendar poznam te ljudi celo svoje življenje. Vi pa jih poznate samo še nekaj ur. Čudno, kako veliko zmožnost imate, da poznate ljudi. Sedaj pa še Lena."

"Najmanj zanimiv značaj med vsemi. — Zavidna za vse, kar imajo drugi, vseeno, ako gre za resnične ali idealne življenske dobrine. Neizmerno se dolgočasi, ker je po svoji naravi lena, in bi rada dobila čimprej za vsako ceno bogatega moža, ki ji bo izpolnil vse raskošne želje, pri tem pa ji je postranska stvar, kdo je in kakšen je. Poglavitna stvar pri njej je, da se more ž njim na kak način postaviti. Kadar pa vidi vse te želje izpolnjene, tedaj bo ravno tako nezadovoljna, kot je sedaj. V splošnem je je treba pomilovati. Do konca svojih dni bo trpela muke, ker sama v sebi ne more najti zadoščenja. Prav nič ji ni za to, da bi koga osrečila, temveč samo, da jo vsi ljudje osrečujejo. In zaradi tega jo je treba pomilovati. Vas, gospica Garda, vroče zavida vsakemu človeku je nevolšeljiva za vsako dobro stvar, ki je sama nima. O njenih duševnih sposobnostih pa ni mogoče mnogo govoriti."

Garda vstane in iskreno poljubi Reno na lice.

"O, Rena — ali mora človek imeti tako sorodnike in se vedno na nje ozirati!"

"Da, gospica, Garda, vi morate, ker bi bili drugače nezadovoljni sama s seboj. Vam se je treba ozirati na nje, četudi veste, da vam ne bodo nikdar hvaležni. Vedno boste poskušali svojim sorodnikom pomagati, ker vas k temu sili vaše dobro srce. In — ker si sama dopovedujete, da imate svoje obveznosti do njih. Toda to vas bo zadovoljilo in zato naj vas nikdo ne zadržuje, da jim izkazujete dobrote. Toda navzlic temu smatram za svojo dolžnost, da vam povem, da so vam vaši sorodniki v srcu — sovražni."

Garda se zgane.

"Tudi na to ste prišli!"

"Da, občutila sem, ne vem, na čem. Ležalo je pod odejo njihove zunanjosti, ni govorilo niti s pogledom — samo — bilo je tukaj."

To pride Reni skoro proti njeni volji.

Garda zamišljena gleda pred se. Nekoliko je bila začudena. Pa vendar — ali ni sama občutila, da so ji sovražni, navzlic temu, da so se ji hlinili, kot da jo imajo radi? Ali bi ji bil mogel stric pokazati grozno strašilo podedovanja, ako bi jo imel rad? Saj toliko časa naj bi jo pustili v miru in nevednosti, dokler ni bilo neobhodno potrebno, da jo posvari? Seveda ako bi sprejela Wernerjevo snubitev, tedaj bi jo še mnogo bolj zadelo. Pa vseeno — čutila je, da ji stric ni iz ljubezni vzel zaveze raz oči.

Naenkrat se strese in plaho zleti v Renatin objem.

"Trdno me držite — naj občutim, da je na svetu še eno srce, ki bije za mene; tako neizmerno sem revna in vredna vsega pomilovanja!"

Sledeč neznani sili ovije Rena svoje roke okoli Gardine vitke postave in ji ljubeznivo gladi lase.

"Samo ne obupajte, Garda, so še druga srca, ki gorko bijejo za vas, poleg mojega. Kdor seje ljubezen, bo žel ljubezen. Sedaj pa ne bove več govorile o žalostnih stvareh. Rajše mislive na to, kako je danes Klaus igral vlogo pridnega dečka."

Obe se smejete in Rena skrbi, da ostanete pri tem veselem razpoloženju.

• • •

Naslednji dan opoldne sta bila Sassenova brata gosta na Raneku in takoj skrbita za veselo zabavo. Po kosilu pijejo v sosedni sobi mokko in tedaj pride Garda s svojo zadevo. Brata vpraša, ako bi ji hotela napraviti veliko uslugo, kar oba naglo pritrdita.

"Torej, prositi sem vaju hotela, da se poslužita svojih zvez in mojemu bratrancu Hansu preskrbita kako službo, pa naj bo tudi brezplačna. Bojim se, da se bo drugače popolnoma zanemaril in bo slednjič sploh neporaben za vsako stvar. Nekoč sta mi pripovedovala, da je nek vajin prijatelj pri Frankobrodu kupil veliko posestvo. Ali ne bi mogla svojega prijatelja nagovoriti, da bi vzel Hansa v svojo službo brez plače? Toda moral bi ga vzeti strogo v roke, mu ne bi smel nič popustiti in bi ga moral pred vsem trdno držati pri resničnem delu. Za njegove osebne izdatke bi mu prav rada kaj prispevala, toda o tem ne bi smel ničesar vedeti, da jaz kaj plačujem. To bo mogoče pomagalo, da se bo pričel zavedati, da kruh, ki ga sam zasluži, najbolj tekne. Nikakor ne morem misliti, da bi mu vaš prijatelj kot tako nezmožnemu poljedelcu mogel kaj plačati, toda se bo mogoče v sili kaj naučil, da bo kdaj kaj delal. To bo moj zadnji poskus."

Werner naglo prime njeno roko ter se skloni čez njo in se je lahno dotakne z ustnicami.

"To popolnoma odgovarja vašemu značaju, Garda, da se vedno zavzemate za svoje sorodnike. Že včeraj sem vam rekel, da bo vaša prošnja točno izpolnjena. Najin prijatelj bo takoj vstregel najini prošnji, vse drugo pa prepustite nama. Tega pa ne storim za tega postopača — kaj drugega pač ni — toda vam hočem prinesti mir, in tako bo storil tudi Klaus. Zadeva je že toliko kot rešena."

Hvaležno in iskreno ga Garda pogleda.

"Kako ste dobri, Werner."

"O, — jaz pa ne?" zakliče Klaus ter brata potisne vstran. Smejoč se med solzami, mu Garda boža roko.

"Dobri Klaus! Ko bi vaju ne imela in Rene — —!"

Klaus se ozre za Reno, ki ginjena gleda Gardo.

"Kaj ne, mi smo krasne tri zvezde, pa poleg vas ne more nobena žareti!"

"Ne, Klaus, prav gotovo ne. Nebesom sem hvaležna, da imam tri dobre prijatelje." (Dalje prihodnjič.)

Stamenkovič in Sinkovčeva po 15 let ječe.

LJUBLJANA 10. sept. — Danes se je začel proces proti obtožencema 40-letnemu bivšemu graničarju Ivanu Stamenkoviču, ki je pristojen v Dragovlje v moravski banovini in njegovi ljubici 44-letni Katarini Šinkovčevi iz Čabrač pri Škofji Loki.

Ozadje procesa je zavratni umor posestnika in mlinarja Janeza Šinkovca iz Čabrač, moža obtoženke Katarine, ki je bil izvršen v večernih urah 25. maja letos. Stamenkovič je obtožen, da je izvršil ta umor po zrelem preudarku. Katarina pa, da je svojega priležnika k temu umoru nagovarjala, da bi spravila s poti moža, ki je bil v nadlego njunemu razmerju. Stamenkoviča je zagovarjal odvetnik dr. Schley, Katarino pa dr. Tavčar.

Vsekakor zelo zanimivi so razlogi, ki so nujno vodili do strastnega nočnega napada obtoženca Stamenkoviča na moža svoje ljubice Katarine. Katarinin zakon z umorjenim možem že od vsega početka ni bil srečen. Obtožnica odkriva v razlogih zakonsko sožitje tako, da je bilo podobno peklu. Kakor pravi obtožnica, so bili sporov, ki so nastajali skozi leta med pokojnim Janezom in dvema sinovoma Jankom in Mikom na eni strani in ženo in materjo Katarino na drugi strani pa tudi marsikaterih pretepov, krivi predvsem Katarinini skoki preko zakonskega plotu.

Bila je zelo živahna in je marsikdaj obšla meje zakonske zvestobe v zabavah, ki že na oko niso bile več nedolžne. Popoln polom pa je doživel Janezov zakon s Katarino, ko je ta v l. 1933, prvič srečala današnjega soobtoženca Stamenkoviča, ki je takrat služil pri graničarjih na Gorenjskem. Prav nič se nisva menila za domače. Čim globlje sta se pogrezala v svoje radosti, tembolj jima je postajal v napotje Katarinin mož. Ker je bil Stamenkovič itak ločen od svoje žene, sta že od vsega početka tehtala, da bi bilo najbolje, če Katarina zapusti neljubljenega moža in prične novo življenje s svojim izvoljencem. Ker pa od moža ni mogla dobiti na hiši ji zapisane dote 40.000 din, se ji je že po prvem letu razmerja s Stamenkovičem porodila misel, da bi moža nasilno spravila za vedno s poti, s tem da bi ga umorila.

Bila je celo tako neprevidna, da je to svojo namero, ki sprva morda ni bila več kakor vroča želja, izpovedala svoji služkinji. Ko pa se je s služkinjo sprla, je ta vse izdala. Na Šinkovčevo prijavo je sledila disciplinska preiskava proti Stamenkoviču, ki so ga zaradi dokazanega dogovarjanja k umoru takoj premestili v Srbijo.

Nadalje omenja obtožnica, da je Katarinina divja narava dovolj izpričana z njenimi nastopi v domači hiši. Nihče si ni bil varen življenja. Ob najneznatnejši priliki, najmanj vrednem prepiru, je pograbila nož ali sekiro, kar ji je bilo pač pri roki. Nekoč je v prepiru napadla z nožem moža in hlapca Jožeta Platišo, ob neki drugi priliki je s sekiro ohlajala svojo neugnano jezo nad mizo in jo razbila. Drugič se je spet polotila spečega moža, ki ga je pričela daviti. "Čakaj, hudič, te bom že ubila!" je bil možu v prepirih vsakdanji kruh. Tako je šlo z dneva na dan. Zaradi vedno hujših sporov sta z možem načela pogajanja za ločitev nemogočega zakona, v katerem zlasti Katarina ni kazala veselja, da bi z malo dobre volje poravnala težave, ki so rasle iz dneva v dan. Čeprav je prišlo že do ločitvene pravde, vendar do ločitve same, ki bi bila utegnila rešiti Šinkovcu življenje, ni prišlo. Potem se je sožitje zakoncem še zaostrilo, tembolj, ker je Katarina vedno bolj silila v moža, naj ji izplača doto, a se on za to ni mogel odločiti. Kakor sta trdila oba obtoženca v preiskavi, sta drug drugega prigovarjala zaradi tega, naj bi se rešila moža.

Nenadno je bil Stamenkovič premeščen v Pirot. Kmalu nato je bil zaradi nerednosti odpuščen iz službe in je ostal brez sredstev. Takoj je začel svojo ljubico Katarino pismeno terjati, naj mu povrne okrog 30 tisoč din, kolikor se jih je nabralo v času, ko Katarine ni hotel več vzdrževati njen mož. Ker se pa Katarina tem pozivom ni odzvala, je Stamenkovič priromal v Slovenijo, in v noči od 24. do 25. maja potrkal na njeno okno. Odšla sta na pomenek v gozd, kjer je Stamenkovič ponovil svojo terjatev, hkrati pa ji je ponovno prigovarjal, naj bi se rešila moža. Ko je drugo jutro vprašal, kako se je odločila, je v Katarini dokončno dozorel sklep, da bo treba moža spraviti s poti. Stamenkoviču je dejala, da mora to storiti za vsako ceno, ob enem pa mu je izdala tudi moževo navado, kdaj odhaja zvečer v mlin. Povedala mu je še, kje bo dobil lopato ali sekiro. Ker se Stamenkovič še zmerom ni mogel odločiti, ga je nagovarjala še ves dan. Ker pa je bil Stamenkovič tudi prepričan, da je izgubil službo zaradi Šinkovičeve pritožbe na ministrstvo, in je bil v denarni stiski, se je vdal.

V torek okrog devetih zvečer je prišel Stamenkovič iz gozda, v katerem se je skrival pred ljudmi, da bi ne zvedeli za njegov nenadni povratek. Pri mlinu je našel ob deske prislonjeno lopato. S to oborožen, je skozi okno opazoval za najugodnejšo priložnostjo, da napade svojo žrtev. Ko je opazil, da Šinkovec pri stopah pretresa kašo, se je splazil v mlin. Ob ropotu stop ga Šinkovič nui mogel slišati. In ko se je Šinkovec zatopljen v svoje delo sklanjal nad sitom, je morilec zavihtel lopato nad njegovo glavo. Padli so trije težki udarci, pod katerimi se je žrtev nezavestno zgrudila in takoj na to izdihnila.

Kakor obtoženca nista skrivala svojega razmerja, tako je Katarina zelo tankovestno prikrivala svoje zveze s Stamenkovičem po njegovem odhodu v Pirot. Še vestneje je pazila na to, da bi ostal njegov povratek povsem njuna skrivnost. Dasi bi ji prej ne bilo mar prenočiti svojega ljubčka v svoji sobi, ga je v noči prvega sestanka poslala v gozd na prenočevanje in ga oskrbela z odejo in prehrano da mu je bilo lažje pričakati dokončne odločitve, ki je podpisala smrtno obsodbo nadležnemu možu.

Ko je bil že na poti k mlinu, da prestreže Šinkovčevo nit življenja, pravi Stamenkovič, da je takoj postal pozoren na lopato.

(Konec jutri.)

La Guardia

sedanji newyorški župan, ki je pri primarnih volitvah porazil svojega nasprotnika senatorja Copelanda.

PLEMENITI SPORT.

Škandal, kakršnih v sportnem življenju žal ni malo, so imeli te dni v Budimpešti. V mestnem Velikem cirkusu nastopajo ta čas rokoborci v prostem stilu, v katerem so dovoljene vse vrste prijemov in surovosti.

Tako sta nastopila tudi znana rokoborca Madžar aLdislav Karolyi in ameriški černec Black Devil. Spopad je bil precej divji in se je končal s tem, da je zamorec Madžara ugriznil v prst. V trenutku se je cirkus spremenil v pravi čarovniški kotel. Ljudje so se hoteli vreči na zamorca in samo energični nastop policije je preprečil, da mu ni bilo hujšega. Karolyija so odpeljali v bolnišnico, da bi si ozdravil svojo rano, proti zamorcu pa je policija uvedla kazensko postopanje. S tem pa stvar še ni bila opravljena.

Ljudje so namreč prisegli, da se bodo nad črncem le znesli. Ko je naslednji večer spet nastopil, je bilo v cirkusu toliko policistov, da ni prišlo do linčanja. Prireditelji rokoborb skušajo sedaj občinstvo pomiriti z razlagami, da je po pravilih te vrste rokoborb dovoljeno pač tudi grizenje in celo bree . . .

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

25. septembra:
Champlain v Havre
Rex v Genoa

27. september:
Paris v Havre

28. september:
Europa v Bremen

29. september:
Berengaria v Cherbourg
Normandie v Havre

2. oktobra:
Roma v Genoa

6. oktobra:
Saturnia v Trst
Queen Mary v Cherbourg

7. oktobra:
Ile de France v Havre

8. oktobra:
Bremen v Bremen

9. oktobra:
Conte di Savoia v Genoa

13. oktobra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourgh

15. oktobra:
Europa v Bremen

16. oktobra:
Rex v Genoa

20. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg

23. oktobra:
Vulcania v Trst
Champlain v Havre

26. oktobra:
Bremen v Bremen

27. oktobra:
Aquitania v Cherbourg

28. oktobra:
Ile de France v Havre

30. oktobra:
Conte di Savoia v Genoa

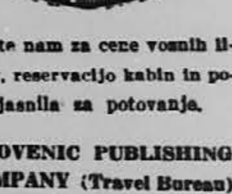

Pišite nam za cene voznih listov, reservacijo kabin in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

SVETA URA
v platno vez .... .90
v fino usnje vez 1.50
v najfinejše usnje vez 1.80
v najfinejše usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez .... .90
v fino usnje vez 1.50
v najfinejše usnje vez 1.80

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez ...... .60
v usnje vez .... .90
v fino usnje vez ....1.—
v najfinejše usnje vez 1.20
v najfinejše usnje trda vez 1.50
v bel celluloid vez 1.20

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno ....1.—
v najfinejše usnje vez 1.50
v najfinejše usnje trda vez 1.60

Hrvatski molitveniki:
Utjehaj starosti, fina vez ....1.—
Slava Bogu, a mir ljudem
fina vez 1.50

najfinejša vez 1.60
Zvonček nebeski, v platno ...... .80
fina vez ....1.—
Venec, najfinejša vez 1.60

Angleški molitveniki: (ZA MLADINO)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano .30
v belo kost vezano 1.10
Come Unto Me
v platnice vezano .... .30
v belo kost vezano .... .35
Key of Heaven
fino vezano .... .35
v usnje vezano .... .70
v najfinejše usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki: (ZA ODRASLE)

Key of Heaven
v celluloid vezano 1.20
v celluloid najfinejša vez. ..1.50
V fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30
Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:
Pueblo, Peter Culig, A. Saftič
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevčič, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Mathias Waršek

MARYLAND:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Goulše
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Goulše
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virgina, Frank Hrvatich

MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Karl Strniša
Little Falls, Frank Masle

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik John Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferenchak
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Sršek
Sheboygan, Joseph Kakež

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauchar
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za vsoto, katero je prejel. Zastopnike toplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI JUGOSLAVIJE
Na močnem papirju s platnenimi pregibi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:
Jugoslavija 30
Dravska Banovina .... .30

CANADA .... .40

ZDRUŽENIH DRŽAV
VELIKI .... .40
MALI .... .15

NOVA EVROPA .... .60

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Misisipi, Washington, Wyoming .... .25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia .... .40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18 Street New York, N. Y.